

ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ
II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁ TALJAI MAGYAR FŐISKOLA

Затверджено Вченою радою ЗУІ

Протокол № 5 від « 30 » серпня 2019 р.

Голова Вченої ради ЗУІ

Уведено в дію наказом ректора ЗУІ

від 02.09.2019 року № 2019-13

ПОЛОЖЕННЯ

про систему внутрішнього забезпечення якості освіти
в Закарпатському угорському інституті імені Ф.Ракоці ІІ

1. Загальні положення

1.1. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Закарпатському угорському інституті імені Ф.Ракоці II (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти і регламентує функціонування системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці II (далі – ЗУІ, Інститут).

1.2. Система внутрішнього забезпечення якості освіти Інституту є складовою частиною системи забезпечення якості вищої освіти в Україні.

1.3. Метою системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ЗУІ є:

- досягнення позитивної динаміки якості підготовки здобувачів вищої освіти шляхом забезпечення відповідності освітньої діяльності вимогам стандартів вищої освіти;
- моніторинг та оцінювання якості освітнього процесу на всіх етапах його реалізації;
- своєчасне виявлення причин виникнення відхилень фактичних якісних показників від внутрішніх і зовнішніх нормативів, а також пошук та реалізація шляхів їхнього усунення через здійснення коректувальних дій;
- забезпечення вимог та очікувань здобувачів освітніх послуг Інституту, а також роботодавців та органів державної влади й управління.

1.4. Колегіальним органом управління Інституту, який визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти є Вчена рада Закарпатського угорського інституту імені Ф.Ракоці II.

2. Принципи та процедури забезпечення якості

2.1. Систему внутрішнього забезпечення якості освіти Інституту розроблено згідно з принципами:

- відповідності європейським і національним стандартам якості вищої освіти;
- автономії закладу вищої освіти (ЗВО), який відповідає за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- системного підходу, який передбачає управління якістю навчання та якістю викладання на всіх рівнях освітнього процесу;
- студентоорієнтованого навчання, викладання та оцінювання;
- здійснення моніторингу якості навчання та якості викладання;
- постійного підвищення якості освітніх послуг та вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості;
- залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості освітніх послуг;

- відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості.

2.2. Система внутрішнього забезпечення якості освіти Інституту передбачає:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу, періодичного перегляду та вдосконалення освітніх програм, розробки та впровадження нових курсів;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Інституту та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань;
- забезпечення якості складу науково-педагогічних та педагогічних працівників Інституту;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників;
- наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу за кожною освітньою програмою;
- наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Інституту та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату на базі платформи «UniCheck»;
- участь Інституту в національних та міжнародних рейтингових дослідженнях закладів вищої освіти.

3. Політика Інституту щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

3.1. Політика Інституту щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є публічною і відкритою для всіх учасників освітнього процесу та інших зацікавлених сторін, враховує досвід Інституту й національні традиції вищої освіти України щодо організації та змісту освіти.

3.2. Політика забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є пріоритетною в Інституті і поширюється на всі рівні управління. Кожен співробітник Інституту в межах своєї компетенції несе відповідальність за реалізацію політики забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

3.3. Політика реалізується через внутрішні процеси забезпечення якості із залученням усіх структурних підрозділів Інституту та учасників освітнього процесу.

3.4. Політика Інституту щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачає:

- підвищення мотивації здобувачів вищої освіти до систематичної активної роботи впродовж усього періоду навчання за відповідним ступенем вищої освіти, переорієнтації їх цілей на формування системних, стійких знань, умінь, навичок та інших компетентностей;
- створення системи управління якістю, яка сприятиме удосконаленню системи контролю підготовки здобувачів вищої освіти та досягнення об'єктивності оцінювання знань, умінь, навичок та інших компетентностей;
- формування системи управління процесами та процедурами забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Інституті;
- практичну реалізацію інноваційних педагогічних технологій в освітньому процесі;
- інтеграцію наукової й освітньої діяльності Інституту та ефективного використання результатів наукових досліджень в освітньому процесі;
- створення системи моніторингу ринку праці з метою швидкого реагування на потреби замовників освітніх послуг;
- постійний розвиток матеріально-технічної бази, інформаційних ресурсів;
- покращення якості навчання через підвищення ефективності системи менеджменту якості;
- створення сприятливих умов для науково-педагогічної діяльності та навчання в Інституті;
- академічну доброчесність і свободу, а також протидію академічному шахрайству та плагіату;
- запобігання будь-яким проявам нетолерантності чи дискримінації стосовно студентів або викладачів;
- збільшення ефективності освітньої та наукової діяльності шляхом підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників;
- підвищення ефективності системи управління якістю освіти та удосконалення процедур контролю, в тому числі з використанням новітніх інформаційних технологій;
- створення сприятливих умов для академічної мобільності студентів та викладачів, підтримка випускників у працевлаштуванні;
- розвиток міжнародного співробітництва у науковій та освітній галузях, участь у міжнародних програмах і проектах тощо.

4. Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм

4.1. Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм в Інституті регулюється цим Положенням.

4.2. Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма — це система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну

послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

4.3. Освітні (освітньо-професійні, освітньо-наукові) програми розробляються відповідно до стандартів вищої освіти на базі компетентнісного підходу, студентоорієнтованого навчання і Національної рамки кваліфікацій.

4.4. Стандарти вищої освіти для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності розробляє і затверджує Міністерство освіти і науки України за погодженням із Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти. Стандарти вищої освіти використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності.

4.5. Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма для певної спеціальності (спеціалізації) розробляється проектною групою, до складу якої входять висококваліфіковані науково-педагогічні працівники. Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) та її члени мають відповідати кваліфікаційним вимогам, що визначаються Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

4.6. Склад проектної групи затверджується наказом ректора Інституту.

4.7. Освітня програма затверджується рішенням Вченої ради Інституту та вводиться в дію наказом ректора.

4.8. На підставі затверджених Вченою радою Інституту освітніх програм розробляються навчальні плани зі спеціальності (спеціалізації). Навчальний план є нормативним документом Інституту, який визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу. Навчальний план складається окремо для кожної спеціальності (спеціалізації) на весь нормативний термін навчання, ухвалюється на засіданні Вченої ради Інституту та затверджується ректором.

4.9. Для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план окремо для кожної спеціальності (спеціалізації) та для кожної форми навчання, який затверджується проректором з науково-педагогічної та виховної роботи Інституту.

4.10. Робочі навчальні плани розробляються робочими групами кафедр, які забезпечують освітній процес з відповідної спеціальності. Персональний склад груп визначається завідувачами кафедр. Координація їхньої діяльності здійснюється відділом організації та моніторингу навчального процесу, ліцензування та акредитації Інституту.

4.11. Здобувачі вищої освіти беруть участь у формуванні робочого навчального плану, вибираючи навчальні дисципліни з переліку дисциплін вільного вибору.

4.12. Освітні програми діють на термін, що не перевищує періоду їх акредитації, але не менше ніж встановлений нормативний термін навчання за певним освітнім або освітньо-науковим рівнем, після чого можуть переглядатися з урахуванням змін у законодавстві, останніх досягнень у певній галузі знань, потреб суспільства, ринку праці та пропозицій здобувачів вищої освіти.

4.13. Моніторинг здійснюється, як правило, проектною групою та групою забезпечення. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: науково-педагогічні працівники, професіонали-практики, здобувачі вищої освіти.

4.14. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, виробляються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку відповідної галузі та потреб суспільства.

4.15. Освітні програми в обов'язковому порядку оприлюднюються на офіційному веб-сайті Інституту.

5. Оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників

5.1. Оцінювання якості навчання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Закарпатському угорському інституті імені Ф.Ракоці II, Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у ЗУІ.

5.2. Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає послідовне використання наперед оприлюднених критеріїв, правил і процедур. Процедури оцінювання дозволяють студентам продемонструвати, наскільки вони досягають запланованих результатів навчання.

5.3. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється під час вхідного, поточного, модульного і підсумкового (семестрового) контролю, перевірки залишкових знань студентів усіх освітніх рівнів (ректорський контроль) та атестації здобувачів вищої освіти.

5.4. Результати оцінювання здобувачів вищої освіти обговорюються на засіданнях кафедр та Вченої ради Інституту.

5.5. Для врахування думки здобувачів вищої освіти щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться соціологічні опитування здобувачів вищої освіти та випускників, а також студентський моніторинг якості освітнього процесу.

5.6. Оцінювання освітньої діяльності науково-педагогічних працівників забезпечує об'єктивний аналіз якості їхньої роботи та слугує активізації професійної діяльності. Моніторинг та оцінювання якості освітньої діяльності науково-педагогічних працівників здійснюється шляхом визначення їхніх рейтингів.

5.7. Запровадження системи визначення рейтингу науково-педагогічних працівників спрямовано на підвищення мотивації співробітників Інституту до продуктивної праці, створення умов змагальності та здорової конкуренції в колективі. Індивідуальний рейтинг викладача є підставою для його стимулювання (преміювання, встановлення надбавок до посадового окладу, представлення до присвоєння почесних звань тощо).

5.8. Показники рейтингу ґрунтуються на переліку видів роботи науково-педагогічних працівників, Ліцензійних умовах, вимогах до діяльності Інституту, показниках для визначення рейтингів закладів вищої освіти.

6. Забезпечення якості викладацького складу та підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників

6.1. Інститут несе відповідальність за якість викладацького складу та створює сприятливі умови для ефективного виконання науково-педагогічними і педагогічними працівниками своїх посадових обов'язків.

6.2. Процедура відбору та призначення на посаду науково-педагогічних і педагогічних працівників здійснюється у відповідності до трудового законодавства України, з урахуванням вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

6.3. Обрання на вакантні посади науково-педагогічних і педагогічних працівників проводиться на конкурсній основі. Оголошення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення публікуються в засобах масової інформації і на офіційному веб-сайті Інституту.

6.4. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних і педагогічних працівників.

6.5. Підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників здійснюється згідно затвердженого плану-графіка.

6.6. Інститут забезпечує підвищення кваліфікації та стажування педагогічних, науково-педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років.

6.7. Основними завданнями підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників Інституту є:

- оновлення та розширення знань, формування нових професійних компетентностей у педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності;
- засвоєння інноваційних технологій, форм, методів та засобів навчання;
- вивчення педагогічного досвіду, методів управління, ознайомлення з досягненнями науки і техніки та перспектив їх розвитку;
- розроблення конкретних пропозицій щодо удосконалення освітнього процесу, впровадження у практику навчання кращих досягнень науки і техніки;
- застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання, що передбачає його диференціацію, індивідуалізацію, запровадження дистанційних, інформаційно-комунікативних технологій навчання.

6.8. Результати підвищення кваліфікації та проходження стажування враховуються під час проведення атестації педагогічних працівників, при обранні на посаду чи укладенні (продовженні) трудового договору.

7. Ресурсне забезпечення освітньої діяльності

7.1. Для здійснення якісної освітньої діяльності в Інституті формуються ресурси, основними серед яких є: навчально-методичне забезпечення, матеріально-технічна база та інформаційні ресурси. Забезпеченість необхідними ресурсами для організації освітнього процесу в Інституті регламентується Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

7.2. Освітні (освітньо-професійні, освітньо-наукові) програми та навчальні плани, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, забезпечують можливість досягнення заявлених у них результатів навчання за рахунок наявності відповідних ресурсів для організації освітнього процесу.

7.3. Освітній процес здійснюється у навчально-лабораторних корпусах Інституту та на базах практики (відповідно до укладених угод про співпрацю). Заняття проводяться згідно з розкладом, який затверджується проректором з науково-педагогічної та виховної роботи Інституту.

7.4. Забезпечення освітнього процесу мультимедійним обладнанням, комп'ютерною та іншою оргтехнікою здійснюється з урахуванням потреб, що впливають зі змісту освітніх програм, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, а також фінансових можливостей Інституту.

7.5. Освітній процес у повному обсязі забезпечується навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам бібліотеки, діяльності власного видавництва та веб-ресурсам Інституту. Бібліотечний фонд поповнюється також за рахунок видання навчально-методичної літератури та монографій, підготовлених науково-педагогічними працівниками Інституту.

7.6. Науковою бібліотекою Інституту забезпечується оперативний доступ до друкованих та електронних ресурсів з метою задоволення інформаційних потреб науковців, викладачів та здобувачів вищої освіти, впроваджуються інноваційні технології розвитку бібліотечно-інформаційного сервісу, створюються власні інформаційні ресурси.

7.7. Для організації самостійної роботи студентів запроваджуються та систематично оновлюються електронні навчальні курси (конспекти лекцій, практичних і лабораторних занять) на базі Інтернет-сторінки Інституту.

7.8. Оцінювання рівня забезпеченості освітнього процесу необхідними ресурсами здійснюється відповідними структурними підрозділами Інституту щорічно та у разі потреби.

8. Інформаційне забезпечення управління освітньою діяльністю

8.1. Для ефективного управління освітньою діяльністю Інституту структурними підрозділами системно організовується збір, аналіз і використання відповідної інформації, тобто формується та використовується відповідна інформаційна система. Інформаційна система Інституту дозволяє забезпечити моніторинг якості освіти та освітньої діяльності, приймати ефективні управлінські рішення щодо її вдосконалення.

8.2. Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в Інституті сприяють: офіційний веб-сайт, на якому розміщена основна інформація про діяльність Інституту, електронний ресурс, на якому розміщені навчально-методичні та інші матеріали, система внутрішнього електронного обміну інформацією, автоматизовані інформаційні системи і програмні комплекси.

8.3. Інформаційні системи спрямовані на відображення:

- досягнень здобувачів вищої освіти та показників їхньої успішності;
- можливості контролювати освітній процес, включаючи екзаменаційні сесії та рейтингову систему;
- відгуків здобувачів вищої освіти про освітні (освітньо-наукові) програми, які вони виконують;
- ефективності роботи науково-педагогічних працівників;
- наявних навчальних ресурсів та можливостей їхнього використання;
- ключових показників діяльності Інституту.

9. Публічність інформації про діяльність Інституту

9.1. Публічність інформації про діяльність Інституту регламентується Законом України «Про вищу освіту» та наказом Міністерства освіти і науки України «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів».

9.2. Обов'язковому оприлюдненню на офіційному веб-сайті Інституту, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб підлягає основна інформація про Інститут: структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня, освітньо-наукова, видавнича, атестаційна діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, правила прийому, перелік освітніх програм та освітніх компонент, контактна інформація.

9.3. Інформація, що підлягає оприлюдненню, підтримується в актуальному стані та систематично оновлюється на офіційному веб-сайті Інституту.

9.4. Інститут приймає участь у національних і міжнародних дослідженнях з визначення рейтингів закладів вищої освіти. Метою участі в рейтингах є порівняння результатів діяльності Інституту з роботою інших ЗВО України та світу для визначення заходів із підвищення якості підготовки фахівців з вищою освітою та наукових кадрів, зміцнення наукового підґрунтя освітньої діяльності, інтернаціоналізації освітньо-наукового процесу, врахування думки академічних експертів і роботодавців.

10. Забезпечення академічної доброчесності

10.1. Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти Інституту, у тому числі забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату регламентується Положенням про академічну доброчесність в Закарпатському угорському інституті ім. Ф.Ракоці II.

10.2. Дотримання академічної доброчесності в Інституті пов'язане із сповіданням педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти принципів:

- верховенства права;
- законності;
- соціальної справедливості;
- науковості;
- професіоналізму та компетентності;
- партнерства і взаємодопомоги;
- відкритості й прозорості;
- відповідальності.

10.3. Система запобігання та виявлення академічного плагіату включає такі процедури та заходи:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників з документами, що регламентують питання запобігання академічного плагіату;
- дотримання принципів академічної доброчесності;
- інформування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників про необхідність дотримання правил академічної етики та інформаційної культури;
- запровадження в навчальних дисциплінах вивчення питань щодо коректного використання інформації при роботі з першоджерелами та іншими інформаційними ресурсами, об'єктами інтелектуальної власності, правил оформлення цитувань;
- здійснення перевірки програмним комплексом «UniCheck» на наявність академічного плагіату бакалаврських і магістерських робіт здобувачів вищої освіти, а також всіх видів наукових робіт, зокрема дисертацій, що подаються до спеціалізованих вчених рад співробітниками ЗУІ, наукових журналів і збірників наукових праць Інституту, матеріалів конференцій, монографій, рукописів підручників, навчально методичних посібників та інших робіт працівників Інституту.

10.4. Забезпечення академічної доброчесності здійснюється на всіх рівнях освітнього процесу та наукової діяльності в Інституті.

11. Заключні положення

11.1. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради ЗУІ та вводиться в дію наказом ректора ЗУІ.

11.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням Вченої ради ЗУІ шляхом прийняття нового тексту Положення та вводяться в дію наказом ректора ЗУІ.

Розробник Положення:

**Доцент кафедри географії та туризму, юрист ЗУІ
кандидат юридичних наук**

А.А. Моца

« 28 » серпня 2019 року

ПОГОДЖЕНО:

**Начальник відділу організації та моніторингу навчального
процесу, ліцензування та акредитації ЗУІ,
кандидат педагогічних наук**

І.М. Силадій

« 28 » серпня 2019 року

**Проректор з науково-педагогічної
та виховної роботи ЗУІ,
доктор філософії з природничих наук**

А.Й. Рац

« 28 » серпня 2019 року

**Проректор з науково-педагогічної роботи
та міжнародних зв'язків ЗУІ,
кандидат географічних наук**

Д.Д. Фодор

« 28 » серпня 2019 року